

“ชุมชนหลาดตาลวง ...บ้านนี้ที่รอกอย”

เรื่อง : สุพัฒตรา พลศักดิ์

เรียบเรียง : เรวดี อุลิต

ก่อนจะมีหลาดตาลวงในวันนี้ ย้อนกลับไปเมื่อปี 2550 มีคนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองจำนวน 45 ชุมชน มีผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยประมาณ 800 ครัวเรือน มักเป็นคนต่างถิ่นที่ย้ายเข้ามาประกอบอาชีพ โดยเข้าบ้านอยู่ชั่วคราว ซึ่งส่วนใหญ่ก็ประสบปัญหาที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง สภาพบ้านทรุดโทรม ขณะที่ราคาเช่าก็มีราคาสูง มีการปรับค่าเช่าเพิ่มขึ้นทุกปี และมีครอบครัวขยายเพิ่มทำให้การอยู่อาศัยในบ้านมีความแออัด ประกอบกับเป็นผู้มีรายได้น้อยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และทำเกษตรกรรม ทำให้มีปัญหาเรื่องรายไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัวและไม่เพียงพอที่จะหาปรับปรุงซ่อมแซมหรือหาบ้านหลังใหม่ที่เป็นของตนเองและมีสภาพการอยู่อาศัยที่เหมาะสมได้

จาก “บ้านเช่า” สู่ “บ้านเรา” การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมชุมชนหลาดตาลวง

เมื่อปี 2553 เครือข่ายพัฒนาที่อยู่อาศัยจังหวัดพัทลุง ได้มีการสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย นำมาสู่การแสดงความจำนงที่จะเข้าสู่กระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคง ซึ่งได้มีจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

ฝั่งชุมชนหลาดตาลวง

ชุมชนหลาดตาลวงเพื่อออมเงินสำหรับเป็นทุนในการสร้างบ้านและทำกิจกรรมต่างๆ ผ่านกระบวนการบ้านมั่นคง โดยประเภทผู้เดือดร้อนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบ้านเช่า ครอบครัวขยาย ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้างในตลาดสดเมืองพัทลุง เช่น ลูกจ้างขายเสื้อผ้า ขายผัก ผลไม้ และเป็นผู้ด้อยโอกาส คนเหล่านี้ได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 57 ครัวเรือน จนกระทั่งเมื่อปี 2557 ได้มีการเสนอขอสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินขนาดเนื้อที่ 6 ไร่ 50 ตารางวา จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือ พอช. ซึ่งต่อมาได้รับอนุมัติงบประมาณ จำนวน 2,250,000 บาท หลังจากที่ได้รับงบประมาณชุมชนได้ดำเนินการปรับที่ถมดินก่อนก่อสร้างบ้านเป็นเวลานานถึง 1 ปี เนื่องจากพื้นที่บริเวณที่ชุมชนได้ทำการถมดินเป็นพื้นที่ลุ่มและทุ่งนา จึงต้องถมดินเพิ่ม

จากครั้งแรก 50 เซ็นติเมตร รวมเป็น 1 เมตร ซึ่งได้มีการประชุมทำความเข้าใจกับสมาชิกเพื่อขอมติเรื่องการสมทบเงิน
ออมเพิ่มเพราะมีค่าใช้จ่ายในการถมดินเพิ่มขึ้น

ปี 2558 ได้เสนอสินเชื่อเพื่อก่อสร้างบ้านจำนวน 8,475,720 บาท เฟสแรก 27 หลัง เฟสสอง 30 หลัง และ
เป็นบ้านผู้ด้อยโอกาส จำนวน 3 หลัง โดยการขอมติจากสมาชิกเพื่อขอจัดสรรงบอุดหนุนเพื่อที่อยู่อาศัยจาก
สมาชิกจำนวน 54 ครั้วเรือน มาสมทบเพื่อสร้างบ้านให้กับบ้านผู้ด้อยโอกาส จำนวน 3 หลัง โดยมีเงื่อนไขว่าต้อง
ชำระค่าที่ดินเหมือนสมาชิกคนอื่นๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงได้ด้วยพลังของพวกเราเอง โดยได้รับการสนับสนุน
งบอุดหนุนบ้าน จำนวน 1,425,000 บาท งบประมาณพัฒนาระบบสาธารณสุขปโคค 2,280,000 บาท

ชุมชนได้มีการดำเนินการตามแผนงานงบประมาณของสถาบันฯ เพื่อสร้างศาลาเอนกประสงค์ ไฟฟ้าชุมชน
ประปาหมู่บ้าน คุระบายน้ำ บ่อบำบัดน้ำเสีย (ถังแซท) และถนนในชุมชน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การบรรจุแผนพัฒนาถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลนานในปี
2569

จากผู้เข้าสู่เจ้าของ: มีที่ดินและที่อยู่อาศัยที่มั่นคง

ปัญหาหลักของชาวบ้านในชุมชนหลายทลวงก่อนหน้านี คือ การไร้ที่อยู่เป็นของตนเอง ต้องอาศัยอยู่ในบ้าน
เช่า ซึ่งเป็นแรงงานรับจ้างรายวันทำให้ขาดความมั่นคงในชีวิต แต่เมื่อได้เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง ชาวบ้านก็มีโอกาส
ในการซื้อที่ดินและสร้างบ้านเป็นของตัวเองอย่างแท้จริง ซึ่งช่วยลดความกังวลในการต้องย้ายที่อยู่ และสร้างรากฐานที่
มั่นคงให้กับชีวิตและครอบครัว

สภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างครบวงจร

โครงการไม่ได้มุ่งเน้นแค่การสร้างบ้าน แต่ยังครอบคลุมไปถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยรอบ ทำให้ความเป็นอยู่ของชาวบ้านดีขึ้นกว่าเดิมมาก ทั้งระบบสาธารณูปโภคที่สมบูรณ์ ชุมชนได้รับงบประมาณเพื่อสร้างถนน ไฟฟ้า ประปา คูระบายน้ำ และบ่อบำบัดน้ำเสีย ทำให้ชาวบ้านสามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้อย่างสะดวกและปลอดภัย และยังมีพื้นที่ส่วนกลางสำหรับทำกิจกรรม การสร้าง ศาลาอเนกประสงค์ เป็นจุดศูนย์รวมของชุมชน ทำให้ชาวบ้านมีพื้นที่สำหรับประชุมและทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชุมชน

สมาชิกบ้านมั่นคง ไม่ทอดทิ้งผู้ด้อยโอกาส

บ้านเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ทุกกลุ่ม และทุกช่วงวัย การพัฒนาที่อยู่อาศัยจึงเป็นหัวใจสำคัญของมนุษย์ ซึ่งโครงการบ้านมั่นคงเป็นการเปิดโอกาสการเข้าถึงสิทธิและการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ให้มีบ้านที่มั่นคง ปลอดภัยและมีความอบอุ่น ประธานชุมชนเล่าว่า โครงการบ้านมั่นคงที่ทำให้ผู้ด้อยโอกาสมีบ้านและที่ดินที่มั่นคง ได้สร้างบ้านให้กับผู้มีรายได้น้อยให้เข้าถึงโอกาสในการสร้างบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยจริงๆ และต้องอยู่กันในรูปแบบองค์กรที่ตั้งกติกาการอยู่ร่วมกันเองแบบธรรมชาติ และดูแลซึ่งกันและกันในทุกมิติ ทุกด้าน และไม่เคยทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ชุมชนบ้านมั่นคงหลายตาหลายวง ตั้งอยู่ในตำบลตาดาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีสมาชิกทั้งหมด 57 ครัวเรือน จากการวิเคราะห์ศักยภาพรายครัวเรือนเพื่อจัดกระบวนการขอสินเชื่อที่ดินและบ้าน พบว่ามีสมาชิกจำนวน 54 คน ที่มีกำลังหาเลี้ยงคนในครอบครัวและมีรายได้พอที่จะส่งเงินสินเชื่อค่าที่ดินและบ้านได้ แต่มีอีกสมาชิก 3 คน หรือ 3 ครัวเรือน ที่มีรายได้น้อยมาก เนื่องจากเป็นคนหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเงินเพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัว อีกทั้งยังเป็นผู้สูงอายุ และผู้พิการ ทางกลุ่มจึงตกลงกันว่าทั้ง 54 หลัง จะร่วมระดมทุนเพื่อสร้างบ้านให้กับผู้ด้อยโอกาสทั้ง 3 หลัง ซึ่งมีราคาค่าก่อสร้างหลังละ 118,000 บาท รวมเป็นเงิน 354,000 บาท เพื่อให้สมาชิกอยู่อาศัยร่วมกันได้ทั้งหมด และมีข้อตกลงให้ผู้ด้อยโอกาสทั้ง 3 ครอบครัว มีจิตอาสาช่วยเหลือในชุมชนเป็นการตอบแทน ซึ่งทุกวันนี้สมาชิกทั้ง 3 หลังก็ช่วยเหลือชุมชนด้วยดีตลอดมา

นางนิตยา ธรรมภิบาลอุดม อายุ 76 ปี สมาชิกบ้านผู้ด้อยโอกาส เล่าว่าอาศัยอยู่กับลูก 2 คน ตัวเองเป็นผู้สูงอายุ ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ อาศัยทำงานรับจ้างปลูกกระเทียมอยู่กับบ้านในราคา กิโลกรัมละ 10 บาท วันละประมาณ 10 กิโลกรัม ได้เงินประมาณ 100 บาทต่อวัน และเงินผู้สูงอายุที่ได้รับในแต่ละเดือนก็นำมาผ่อนชำระค่าที่ดินกับสหกรณ์เดือนละ 336 บาท และมีลูก 1 คน เป็นคนทำงานหลักของบ้าน รู้สึกดีใจมากที่ได้มาอยู่บ้านมั่นคง มีเพื่อนบ้านที่ดี และทุกคนในโครงการต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อมีงานในชุมชนก็ออกไปช่วยตามที่ตนเองช่วยได้ เช่น กวาดขยะในชุมชน เมื่อชุมชนมีการจัดงานและเลี้ยงอาหารก็จะไปช่วยล้างจานชาม ดูแลพื้นที่ส่วนกลางให้สะอาด เป็นต้น “อยากจะขอบคุณสหกรณ์ที่ตัวเองเป็นสมาชิกและได้รับการช่วยเหลือตลอด และโครงการบ้านมั่นคงที่ทำให้ตัวเองมีบ้านอยู่ไม่ต้องย้ายบ้านเหมือนเมื่อก่อนเนื่องจากไม่มีเงินจ่ายค่าบ้านเช่า”

มากกว่าแค่บ้าน: เมื่อ 'บ้านมั่นคง' สร้างความสุขและน้ำใจในชุมชนหลาดตาหลวง

ชุมชนหลาดตาหลวง ได้มีการสร้างบ้านเสร็จเรียบร้อยและเข้าอยู่ครบทั้ง 57 หลังคาเรือน แต่จากบทเรียนการ สร้างบ้านของสมาชิกภายในโครงการ สมาชิกเองอาจจะใช้คำว่า “บ้านแห่งความสุข” เป็นบ้านที่สมาชิกรอคอยมานาน เพราะเป็นบ้านหลังแรกของหลายๆ คน ชีวิตที่ผ่านมาส่วนใหญ่อยู่บ้านเช่า เมื่อมีบ้านเป็นของตนเองจึงเป็น ความรู้สึกที่แตกต่างกันมาก สมาชิกบอกว่าบ้านเช่าคนที่ได้เงินคืนคนให้เช่า ไม่สามารถทำอะไรกับบ้านได้เลยทำได้แค่ เป็นที่หลบนอนและเข้ามาก็ลุกขึ้นไปทำงาน แต่บ้านมั่นคงนั้นมีแต่ได้กับได้ กล่าวคือ ได้ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ผ่านการสร้างบ้านผู้ด้อยโอกาสจำนวน 3 หลังที่เป็นผู้สูงอายุ และผู้พิการไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ให้มีบ้านอยู่ อาศัยเหมือนเพื่อนสมาชิกคนอื่น และช่วยดูแลซึ่งกันและกัน คนในชุมชนมีการช่วยเหลือดูแลกันในยามเจ็บป่วย ช่วย ฝ้าบ้านและดูแลลูกหลานให้กันและกันในยามที่พ่อแม่ไม่อยู่บ้านหรือฝากลูกได้เมื่อต้องไปธุระนอกบ้าน และยังมีการ ปลุกผักในบริเวณข้างบ้านเพื่อบริโภคในครัวเรือนและแบ่งปันกัน

คลินิกแก้ไข้ปัญหาของสมาชิก

นอกจากนี้แล้ว ชุมชนหลาดตาหลวงยังเป็นสมาชิกสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงพัทลุง จำกัด จึงได้รับการดูแล เรื่องการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับสมาชิก ซึ่งโครงการดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่สมาชิกสหกรณ์จำนวนมากมีภาระหนี้สิน ทั้งหนี้สินกับสหกรณ์และสถาบันการเงินอื่นๆ รวมทั้งหนี้นอกระบบ ทำให้ขาดสภาพคล่องในการดำรงชีพ สมาชิกส่วน หนึ่งจึงต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ซึ่งรัฐบาลได้แถลงนโยบายการแก้ไข้ปัญหาหนี้สินของทุกภาค ส่วน และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ประกาศแนวทางการแก้ไข้ปัญหาหนี้สินสำหรับสมาชิกสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางให้ สหกรณ์ได้ใช้กลไกของสหกรณ์แก้ไข้ปัญหาหนี้สินของสมาชิก สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงพัทลุง จำกัด จึงได้ร่วมกับ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จัดโครงการคลินิกแก้ไข้ปัญหา หนี้สินของสมาชิก ขึ้นเพื่อใช้กลไกสหกรณ์แก้ไข้ปัญหาหนี้สินของสมาชิกให้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ เป็นกรณีพิเศษ เพื่อ ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกจากปัญหาหนี้สิน ทั้งนี้สหกรณ์และหนี้จากสถาบันการเงินอื่น และ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้สมาชิกได้มีเงินเหลือในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยมีกลุ่มเป้าหมายสมาชิกในสหกรณ์ เคหสถานบ้านมั่นคงพัทลุง จำกัด ที่มีหนี้กับสหกรณ์หรือสถาบันการเงินอื่น จำนวน 28 ราย ที่เป็นหนี้ NPL ตั้งแต่ 3

งวดขึ้นไป เพื่อเข้าสู่กระบวนการ “คลินิกแก้หนี้” ซึ่งมีเป้าหมายในการดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลฉันทันทีเนื่องในการลดหนี้เพิ่มสุข และมีงานทำ

กระบวนการดำเนินงาน แก้หนี้ คือ การหารือออกแบบแนวทางร่วมกันหลายฝ่าย ทั้งคณะกรรมการสหกรณ์ พอช. กรมส่งเสริมสหกรณ์ (กสส.) ทนายอาสา เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์ลูกหนี้ แยกประเภทลูกหนี้ และแจ้งนัดลูกหนี้ ทำหนังสือตอบรับเข้าร่วม หลังจากนั้นทำการเปิดคลินิก โดยคณะกรรมการสหกรณ์ กลุ่มโซน พอช. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ทนายอาสา แจ้งลูกหนี้เข้าคลินิก ทำการซักประวัติเรื่องหนี้สินรายบุคคล สรุปลวิเคราะห์ปัญหา แยกประเภทปัญหา เพื่อออกแบบการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ตามอาการ

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์พบว่าปัญหา NPL ของสมาชิกมาจากหลายสาเหตุ แยกออกเป็นปัจจัยภายในและภายนอก ดังนี้ **ปัจจัยภายใน** ได้แก่ สมาชิกแบกรับค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ สมาชิกในครอบครัวไม่มีงานทำ ว่างงาน อาพชีไม่แน่นอน เปลี่ยนงานบ่อย ปัญหาเรื่องยาเสพติด หนี้นอกระบบรายวัน ครอบครัวหย่าร้าง แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงวัย **ปัจจัยภายนอก** เช่น ข้าวของราคาแพงทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป จากนั้น ได้มีการออกระเบียบสหกรณ์เพิ่มเติม โดยคณะกรรมการสหกรณ์ พอช. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหานี้สินของสมาชิก โดยสมาชิกเขียนคำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้ คณะกรรมการเสนอโครงการกับนายทะเบียนเพื่อออกระเบียบโครงการคลินิกแก้หนี้ของสหกรณ์ จากนั้นทำสัญญาบนฐานวิเคราะห์ความสามารถในการชำระ ยืดระยะเวลาให้นานขึ้นและให้ชำระน้อยลง โดยสหกรณ์ซื้อหนี้นอกระบบทั้งหมดให้เป็นหนี้สหกรณ์เพียงทางเดียว พร้อมทั้งทำข้อตกลง “หากเป็นหนี้นอกระบบอีกจะยึดบ้านคืนสหกรณ์” กระบวนการต่อมา คือ ติดตามผล (คณะกรรมการ/กลุ่มโซน) นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการทุก 3 เดือน กรณีผิดนัดคณะกรรมการสหกรณ์ ฝ่ายเร่งรัด ดำเนินการตามข้อตกลงสัญญา

จากนั้นทำแผนพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ให้สมาชิก (คณะกรรมการ พอช. กสส.) สมาชิกที่มีความสนใจหรือว่างงานจะทำอาชีพเสริม รวมกลุ่มเพื่อทำอาชีพ โดยสหกรณ์ฯ จัดทำแผนธุรกิจตามที่สมาชิกถนัด เชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแผนการส่งเสริมอาชีพ และสหกรณ์ส่งเสริมกลุ่ม และติดตั้งระบบความเข้มแข็งของสหกรณ์

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการแก้หนี้ให้กับสมาชิกไปแล้ว 28 ราย เป็นเงินรวม 1,895,820 บาท ราย โดยมีสมาชิกชุมชนหลายตาหลวงเข้าร่วมโครงการดังกล่าวจำนวน 5 คน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโครงการ "คลินิกแก้ไข

ปัญหาหนี้สิน" ได้ช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนหลายต่อหลายอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ด้านความมั่นคงทางการเงิน : *ลดภาระหนี้สินและเพิ่มสภาพคล่อง* การที่สหกรณ์ฯ ชื้อ หนี้นอกระบบ และ หนี้จากสถาบันการเงินอื่นๆ มาเป็นหนี้สหกรณ์เพียงทางเดียว ช่วยให้สมาชิกไม่ต้องเผชิญกับอัตราดอกเบี้ยที่สูงลิ่ว และมีภาระหนี้สินที่จัดการได้ง่ายขึ้น การปรับโครงสร้างหนี้โดยการ ยืดระยะเวลาชำระ และ ลดจำนวนเงินที่ต้องชำระต่อเดือน ทำให้สมาชิกมีเงินเหลือสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมากขึ้น และยังเป็น *สร้างโอกาสในการเริ่มต้นใหม่* การแก้ปัญหาหนี้สินช่วยให้สมาชิกหลุดพ้นจากวงจรหนี้ที่ไม่สิ้นสุด ทำให้พวกเขามีโอกาสที่จะเริ่มต้นสร้างเนื้อสร้างตัว และวางแผนอนาคตทางการเงินได้

ด้านสังคมและความเป็นอยู่ : *มีหลักประกันความมั่นคงในระยะยาว* การที่สหกรณ์ฯ ทำข้อตกลง "หากเป็น หนี้นอกระบบอีกจะยึดบ้านคืนสหกรณ์" เป็นมาตรการที่เข้มงวดแต่ก็เป็นเหมือนเครื่องมือที่ช่วยให้สมาชิกมีวินัยทางการเงินและไม่กลับไปเป็นหนี้่อีก เพื่อรักษาบ้านซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีค่าที่สุดไว้ และยังเป็น *เสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน* การดำเนินงานแบบ "คลินิกแก้หนี้" ที่ร่วมมือกันหลายฝ่าย ทั้งคณะกรรมการสหกรณ์ กลุ่มโซน และสมาชิก ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันแบบ "พี่น้อง" อย่างแท้จริง สมาชิกที่เคยมีปัญหาหนี้สินก็รู้สึกโดดเดี่ยว เพราะมีคนในชุมชนคอยให้คำปรึกษาและติดตามผลอย่างใกล้ชิด

ด้านอาชีพและการพัฒนาตนเอง : *สร้างรายได้จากอาชีพเสริม* แผนพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ให้กับ สมาชิกช่วยให้คนที่ว่างงานหรือต้องการรายได้เสริมมีโอกาสรวมกลุ่มทำอาชีพตามความถนัดของตนเอง ซึ่งเป็น การเพิ่มช่องทางการหารายได้และเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว *พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง* สหกรณ์ฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทำแผนธุรกิจ และเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อส่งเสริมอาชีพ แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกอย่างครบวงจร ไม่ใช่แค่การแก้ปัญหาหนี้สินในระยะสั้น

โครงการคลินิกแก้หนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่การปรับโครงสร้างหนี้ แต่เป็นการสร้างความมั่นคงทางสังคมและ เศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับชาวชุมชนหลายต่อหลาย ทำให้พวกเขามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ร่วมมือกับภาคีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ในปี 2564 ชุมชนหลายต่อหลาย เป็นพื้นที่จัดงานที่อยู่ อาศัยโลก โดยได้รับเกียรติจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงมา เป็นประธานในพิธีเปิดงาน มีหน่วยงานหลายภาคส่วนเข้าร่วม ในครั้งนั้นได้มีการสร้างความเข้าใจที่ไปที่มาของโครงการบ้าน มั่นคงให้กับหน่วยงานได้รู้จัก โดยทางท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ขึ้นชมกระบวนการทำงานของชาวบ้าน ที่เล็งเห็นความสำคัญ ของการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้มั่นคง และชื่นชมหน่วยงาน พอช. ที่ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้มีบ้านที่มั่นคง และการ

สนับสนุนของหน่วยงานๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการขับเคลื่อนงานบ้านมั่นคงและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนหลายตา หลวงมีหน่วยงาน ภาคีที่สนับสนุน ดังนี้

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ดูแลสหกรณ์และสมาชิกเป็นอย่างดี คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้สหกรณ์เกิดความเข้มแข็งตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสหกรณ์ ออกระเบียบ ข้อบังคับที่สอดคล้องกับโครงการบ้านมั่นคง เพื่อให้เกิดสภาพคล่องในการทำงาน และส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมให้สหกรณ์ลดรายจ่ายภายในครัวเรือน ภายใต้การหนุนเสริมให้สหกรณ์จัดหาข้าวสารมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคาที่ถูกแบบไม่สต็อกสินค้า ส่งเสริมให้มีธุรกิจ ตู้อยอดน้ำเหรียญ เพื่อให้สมาชิกได้มีน้ำกินในชุมชน ไม่ต้องซื้อจากร้านค้าภายในราคาแพง จัดสรรงบประมาณและ ส่งเสริมให้สมาชิกกู้เงินสหกรณ์เพื่อประกอบอาชีพในระยะสั้น อัตราดอกเบี้ยต่ำ และส่งเสริมการปลูกผักเพื่อบริโภคใน ครัวเรือน

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พัทลุง ส่งเสริมเรื่องการจัดทำบัญชี สอนการทำบัญชีให้สมาชิก ยกย่องสมาชิกเป็นครูگو ในการปิดบัญชีของสหกรณ์ได้ และสอนการทำโปรแกรมคำนวณ Excel ให้สมาชิกคำนวณยอดได้ ทำให้สหกรณ์สามารถปิดงบการเงินได้เป็นประจำทุกปี

สำนักงานเทศบาลตำบลตำนาน คณะผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญในเรื่องขอการขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัย เอื้ออำนวยให้บุคลากรเข้ามาให้ความรู้ ดูแลการก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตราของเทศบาล และพัฒนาระบบ สาธารณูปโภคของชุมชนให้เข้าถึงระบบถนน ไฟฟ้า แสงสว่างในชุมชน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการประปาส่วนภูมิภาค ให้การสนับสนุนในการนำระบบน้ำประปาและไฟฟ้า เข้าถึงทุกครัวเรือน ทำให้มีน้ำและไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง ทั้งงบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย และสินเชื่อซื้อที่ดินและบ้านในอัตราดอกเบี้ยต่ำทำให้ผู้มีรายได้น้อยได้เข้าถึงสิทธิในการมีที่อยู่อาศัย ที่มั่นคง การสนับสนุนงบประมาณผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดูแลที่มากกว่าเรื่องบ้าน ทำให้สมาชิกมีอาหารไว้ บริโภคในช่วงโควิด และส่งเสริมให้สมาชิกมีงานเสริมจากอาชีพหลัก เช่น การปลูกผักสวนครัว เป็นต้น

นอกจากนี้ พอช. ยังมีการสร้างแรงจูงใจ และเป็นการให้รางวัลแก่สหกรณ์ที่มีการชำระหนี้เชื่อดี ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สหกรณ์ได้รับงบประมาณดังกล่าวและสามารถนำมาช่วยเหลือสมาชิกในชุมชนในยามที่ประสบความยากลำบาก และเป็นทุนในการพัฒนาพื้นที่ส่วนกลางของสหกรณ์ที่สมาชิกใช้ร่วมกัน เช่น จัดซื้อและแจกข้าวสารอาหารแห้ง ปรับปรุงห้องน้ำที่ทำการของสหกรณ์ และส่งเสริมสมาชิกในการเลี้ยงปลาตู้กัวโบริโกค

โครงการงบประมาณจูงใจ ที่ได้จาก สถาบันฯ ปี 2565-2567

ปี 2565 จำนวน 68,637.76 บาท
ส่งเสริมอาชีพสมาชิก
เลี้ยงปลาดุก ทั้ง 4 ชุมชน

ปี 2566 จำนวน 14,182.39 บาท
แจกข้าวสารอาหารแห้ง
กับสมาชิก จำนวน 139 คน

ปี 2567 จำนวน 12,406.53 บาท
ปรับปรุงห้องน้ำของสหกรณ์ฯ

จากการพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตของชุมชนลหตาหลวงมาระยะหนึ่ง ปัจจุบันพบว่าผู้มีรายได้น้อยต้องประสบกับปัญหาเรื่องเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ ค่าครองชีพสูง ซึ่งเป็นการซ้ำเติมสมาชิกในชุมชนที่แต่เดิมเป็นผู้มีรายได้น้อยอยู่แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีแผนที่จะเดินหน้าต่อไปเพื่อแก้ปัญหาที่ยั่งยืนและมั่นคง เช่น การจัดตั้งกองทุนชุมชนลหตาหลวงเพื่อให้สมาชิกมีเงินทุนสำรอง สำหรับกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และไม่ต้องกู้เงินนอกระบบที่มีดอกเบี้ยมากถึงร้อยละ 20 การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการและสมาชิกทุกด้าน และส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสร้างความร่วมมือกับภาคีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเรื่องสวัสดิการ การส่งเสริมอาชีพ และเรื่องที่อยู่อาศัย

ท้ายที่สุด ชุมชนมีข้อเสนอต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ 1) บ้านมั่นคงเป็นโครงการที่ดี ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง รัฐบาลควรสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและออกแบบการพัฒนาครอบคลุมเรื่องอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ให้กับสมาชิก 2) การพัฒนาที่อยู่อาศัยต้องมีเจ้าหน้าที่และเครือข่ายหนุนเสริมทุกจังหวัดเพื่อสร้างความรวดเร็วในการทำงาน 3) สนับสนุนสินเชื่อที่ดินและบ้านแล้ว ต้องมีการส่งเสริมสินเชื่อการพัฒนาอาชีพ เพื่อต่อยอดการทำงานต่อ โดยมีหลักค้ำประกันที่ชัดเจน เพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต เข้าถึงผู้มีรายได้น้อยในสหกรณ์นั้นๆ และสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของที่ยั่งยืน 4) พอช.ควรมีกระบวนการให้ชุมชนมีโครงการกะทัดรัดภายใน 2 ปี เพราะชีวิตคนจนต้องหาเช้ากินค่ำ ขาดความมั่นคงในทุกๆ ด้าน หากมีบ้านที่มั่นคงเป็นของตัวเองก็จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น